

Залп «Аўроры», рэвалюцыйны квэст і 50 гадзін марафону

Удзельнікі «Школы выжывання» прайшлі складанымі маршрутамі на Аўгустоўскім канале

У міжнародным марафоне прынялі ўдзел больш за 50 спартсменаў з Беларусі і Украіны. Яны павінны былі пераадолець каля 100 кіламетраў дыстанцыі, якая праходзіла па складаных мясцінах ландшафтнага заказніка «Гродзенская пушча», фартыфікацыйных аб'ектах «Лініі Молатава», праплыць цераз Аўгустоўскі канал.

Па словах галоўнага суддзі спаборніцтваў Сяргея КАЛЯДЫ, гэта свайго роду паход, у якім дэманструюцца здольнасці па выжыванні ў экстрэмальных умовах, уменне пераадолець цяжкасці і перашкоды,

навыкі па выратаванні. Дадаткова сёлета ў праграму быў уключаны квэст на веданне рэвалюцыйных падзей, звязаных з горадам Гродна. Удзельнікі марафону шукалі па карце будынак, які наведваў Фелікс Дзяржынскі, адказвалі на пытанне, колькі гадоў кінатэатру «Чырвоная Зорка». Заданні раздаў сам правадыр рэвалюцыі Уладзімір Ленін (яго вобраз уласобіў адзін з арганізатараў).

Асноўныя спаборніцтвы пачаліся на шлюзе Нямнова Аўгустоўскага канала. Першым выпрабаваннем сталі пад'ём па крутым схіле разам з «параненым» членам каманды і аказанне яму першай дапамогі. Затым былі больш складаныя этапы — начлег у лесе,

пошук ежы, дабыча агню, выратаванне тапельца, пераходы па балоцістай мясцовасці.

— Многія ўдзельнікі маюць добрую падрыхтоўку і навыкі выжывання ў экстрэмальных умовах, — адзначыў Сяргей Каляда. — Спаборніцтвы дапамагаюць падтрымліваць добрую форму і рыхтаваць у школе выжывання новых «вучняў», якія змогуць дапамагчы пры выратавальных работах падчас разгулу стыхій ці шукаць зніклых у лесе людзей.

Найбольш складанымі, па словах арганізатараў, стала водная пераправа цераз Чорную Ганчу і ўмоўнае выратаванне чалавека,

які ўпаў у расколіну. Гэты этап праходзіў на першым форце Гродзенскай крэпасці. Таксама ўдзельнікі спаборнічалі ў пошуках доўгаў «Лініі Молатава». Перавозілі ўдзельнікаў каманды на другі бок канала на «Аўроры». Пад легендарны крэйсер «загрыміравалі» цеплаход «Нёман», з якога прагрымеў залп з пушкі.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

Абноўлены дзіцячы сад і выпушчана тэматычная марка

Як у сталіцы адзначылі Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі

У Мінску да Дня Кастрычніцкай рэвалюцыі прымеркавалі адкрыццё абноўленага ясляў-сада ў Заводскім раёне. У памяшканні правялі капітальны рамонт, рэканструявалі басейн, які быў закрыты, акрамя таго, абнавілі і прылеглую тэрыторыю: памянлі асфальт, усталявалі новыя веранды, тратуарныя дарожкі, гарадок бяспекі і спартыўную пляцоўку. Установа адукацыі разлічана на 170 месцаў, ужо сфарміравана 9 груп.

Да юбілейнай даты РУП «Белпошта» выпусціла паштовую марку «100 гадоў

Кастрычніцкай рэвалюцыі» накладам 42 тысячы асобнікаў — яе гашэнне адбылося напярэдадні свята ў Гарадской мастацкай галерэі твораў Л. Д. Шчамялёва, пасля чаго яна была выпушчана

ў абарачэнне. За некалькі дзён да ўрачыстасці ў Палацы рэспублікі прайшоў тэматычны канцэрт, а 7 лістапада адбылася цырымонія ўскладання вяноў і кветак да помніка Уладзіміру Леніну на плошчы Незалежнасці. У мерапрыемстве прынялі ўдзел некалькі сотняў чалавек, сярод якіх лідары і члены Камуністычнай партыі Беларусі, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Мінгарсавета, прадстаўнікі Мінгарвыканкама, прафсаюзных, ветэранскіх і маладзёжных арганізацый, працоўных калектываў.

Дар'я КАСКО. kasko@zviazda.by

Усклалі кветкі, праспявалі песні

Да помніка Леніну ў Брэсце прыйшло ўчора каля сотні чалавек. Трэба адзначыць, што гэта нашмат больш, чым у мінулыя гады. У асноўным сабраліся людзі старэйшага пакалення. Яны ўсміхаліся, віншавалі адно аднаго са святам, фатаграфаліся. Некаторыя прынеслі з сабой чырвоныя сцягі і рэвалюцыйныя плакаты.

Мітыngu не было, ахвотныя гаварылі колькі слоў і ўскладвалі кветкі да помніка правадыру рэвалюцыі. Потым удзельнікі акцыі заспявалі некалькі песень рэвалюцыйнай тэматыкі і сталі разыходзіцца.

А напярэдадні ў Брэсце ва ўрачыстай абстаноўцы адкрылі мемарыял «Героям — вартавым мяжы». Помнік адправілі на рэканструкцыю прыкладна паўтара года таму. Манумент быў адкрыты ў 1972 годзе ў гонар пагранічнікаў, якія загінулі на перадавых рубяжах у першыя дні вайны. І вось прыйшла чарга яго абнавіць, што і было паспяхова зроблена за кошт гарадскога бюджэту. Старшыня гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК сказаў на цырымоніі адкрыцця мемарыяла, што ў

Брэсце заўсёды помняць і шануюць вартавых мяжы, якія з гонарам выканалі свой воінскі абавязак.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Капсула часу ўскрыта, капсула часу закладзена

У чырвоны колер расквецілі лістапад, які ўжо страціў лісце, удзельнікі гістарычнай рэканструкцыі, праведзенай у стагоддзе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Гомелі.

Імітацыя падзей з захопам палаца Румянцавых і Паскевічаў адбылася ў цэнтральным парку горада над Сожам і сабрала некалькі соцень чалавек. Частка з іх выйшла пад чырвонымі сцягамі сучаснай Камуністычнай партыі, частка — з рэтра-транспарантамі, а большасць — проста для таго, каб зрабіць цікавае сэлфі з рытэтнымі машынамі і людзьмі, апранутымі ў гістарычную ваенную форму.

Дарэчы, стагоддзе таму захоп улады большавікамі менавіта ў Гомелі абшоўся без кровапраліцця, але ж для большай тэатралізаванасці ўдзельнікі ваенна-гістарычнага клубнага аб'яднання «Гонар мундзіра» правялі перастрэлку халастымі сярод старажытных дрэў парку Паскевічаў, многія з якіх сапраўды бачылі ўдзельнікаў рэвалюцыйных падзей 1917 года.

Асноўныя сёлета мерапрыемствы ў Гомелі між тым разгортваліся ад пар-

ку Фестывальны, дзе паўстагоддзя таму быў узведзены курган Славы — у гонар 50-годдзя савецкай улады і для увекавечання памяці воінаў Чырвонай Арміі, партызан, загінулых за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы ў 1941—1945 гадах.

Традыцый 1967 года была паўсюдная закладка капсул з наказам нашчад-

кам. У Гомелі каля такой пліты пры падножжы кургана паўстагоддзя гарыць вечны агонь. Даццаць ёмістасць з тэкстам было завешчана якраз на 100-годдзе рэвалюцыі, што і зрабілі дапытлівы носьбіты традыцый. Пакуль музейныя супрацоўнікі будуць рэстаўраваць новы адрывы артэфакт, у газетных архівах, вядома, знайшлі тэкст, прызначаны для працытання. У ім, прынамсі, ёсць такія словы:

«Беражыце родную нашу Айчыну, свяшчэнную зямлю, якую адстаялі і збераглі для нас продкі. Свету — мір, дружба — народам, шчасце — для ўсіх людзей зямлі. Капсула закладзена 26 кастрычніка 1967 г. у 11.30».

Яшчэ праз 50 гадоў будзе нагода ў нашых нашчадкаў сабрацца і ўскрыць грунт. Новая капсула са зваротам у будучыню цяпер зарыта на плошчы Леніна ў падмурку помніка правадыру камуністычных ідэй. Права яе апусціць у зямлю было дадзена старшыні гомельскага гарадскога Савета дэпутатаў Івану Барадзінчыку і кіраўніку спраў Гомельскага аблвыканкама Алене Клічкоўскай.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

Нашчадкам: з 1960-х і з 2010-х

У Полацку, самым старажытным горадзе краіны, напярэдадні 100-годдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі ўскрылі капсулу з пасланнем — нам, і заклалі восем — нашчадкам — ад імя моладзі.

Ганаровая місія ўскрыць капсулу з завяшчаннем была ўскладзена на кавалера трох ордэнаў Славы Анатоля ДЗІМ'ЯНАВА (злева) — аднаго з тых, хто прымаў удзел у стварэнні Кургана Бессмяротнасці 50 гадоў таму. Справа — дэпутат Полацкага раённага Савета дэпутатаў Анатоль ЛІТВІНЕНКА.

Гарадская патрыятычная акцыя «Нам працягваць гісторыю горада!» з ускрыццём капсулы, якая была закладзена 8 чэрвеня 1966 года, адбылася ў падножжы Кургана Бессмяротнасці.

Палачане 60-х звярталіся да тых, хто ўскрые ліст у дні 100-гадовага юбілею Кастрычніцкай рэвалюцыі: «Ля падножжя гэтага дзясцяціметравага Кургана, насыпанага рукамі жыхароў Полацка, мы кладзём наша завяшчанне патомкам разам з часцінкай свайго сэрца і палымным заклікам: ніколі не забывайце гераічнага мінулага Савецкага народа. Заўсёды памятайце, якой цаной далася шчасце свабоды нашым дзядам, бацькам і братам! Беражыце яе як зрэнку вока!»

Дарагія сябры! 50 гадоў аддзяляюць нас ад таго часу, калі вы ўскрыце гэты завяшчанне. Можа быць, не ўсе з тых, хто прысутнічае пры яго прыняцці, змогуць прачытаць яго разам з вамі, але нябачна мы будзем усе разам і разам з вамі будзем радавацца дасягненням і поспехам нашай Радзімы, нашым перамогам, ганарыцца тымі пераўтварэннямі, якія здзейсняцца за гэтыя гады на зямлі старажытнай Полаччыны, як радуемся і ганарымся мы цяпер, аглядаючы пройдзены нашай краінай і савецкім народам гераічны баявы і працоўны шлях...»

Аўтары паслання нагадалі нам, што ўсяго толькі каля 20 гадоў аддзяляюць іх ад Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Далей канстатуецца дасягненні савецкага народа:

«А як змянілася за гэты час аблічча нашай Радзімы! Краіна тысяч новабудоўляў, пераможца Космасу (мэнавіта з вялікай літары напісалі гэта слова. — Аўт.), краіна самай перадавай у свеце сацыялістычнай дзяржавы, краіна людзей-працаўнікоў, людзей-пераможцаў — вось якой паўстане яна перад намі ў пярэдадзень свайго пяцідзясяцігоддзя...».

Пяцідзясят адзін год таму жыхары Полацка ў сваім звароце будучаму пакаленню падкрэслілі, што за параўнальна нядоўгі час фактычна з руін аднавілі горад. Яны прасілі памятаць тых, хто загінуў пры вызваленні роднай зямлі ад ворага.

Завяршаецца тэкст такімі словамі: «Перад вамі — шырокая дарога. Ідзіце па ёй смела і цвёрда да новых дасягненняў камунізму, як ішлі вашы дзяды і бацькі. Будзьце дастойныя іх даверу!»

Нашы сучаснікі падхапілі эстафету і напісалі новае пасланне, якое накіравалі на 50 гадоў наперад. Аўтары аднаго з лістоў — 9-класніца СШ №3 г. Полацка Валерыя Фіялка і 11-класніца СШ №18 імя Ефрасінні Полацкай Ала Рубан. Напэўна, не варта поўнасю цытаваць тэкст — няхай інтрыга захавецца да 2067 года. Але прывяду некалькі характэрных фраз.

«Гэты горад незвычайны. Ён адзін з самых старажытных на тэрыторыі Беларусі, і разам з тым ён стаў маладзёжнай сталіцай нашай краіны ў 2017 годзе. Ён горад-загадка, які шмат бачыў, шмат ведае, але не спяшаецца выдаваць свае таямніцы. Полацк — адначасова і калыска беларускай духоўнасці, і сучасны цэнтр Еўропы. Полацк невялікі па памерах, але ён велічны сваімі людзьмі і гісторыяй. Адлегласць ад Сафійскага сабора да Кургана Бессмяротнасці вымяраецца не кіламетрамі, а эпохамі...» — без перабольшання геніяльна радкі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by